

## Nr 144.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tullfrihet för cyanväte; given Stockholms slott den 19 februari 1926.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen bifalla det förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts  
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro  
enligt Dess nådiga beslut:

**GUSTAF ADOLF.**

*Ernst Wigforss.*

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t  
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1926.*

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, SCHLYTER, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Föredragande departementschefen statsrådet Wigforss anför efter gemensam beredning med chefen för handelsdepartementet:

I en den 12 november 1925 dagtecknad skrift har civilingenjören Birger Carlson gjort framställning i syfte att tullfrihet måtte införas för cyanväte (blåsyra).

På grund av remiss hava kommerskollegium och generaltullstyrelsen den 20 januari 1926 avgivit infordrat yttrande i detta ärende och därvid överlämnat ett från Sveriges kemiska industrikontor infordrat utlåtande samt en av föreståndaren för tullverkets huvudlaboratorium avgiven promemoria. För egen del hava ämbetsverken anförut följande:

»Cyanväte finnes ej särskilt upptaget i gällande tulltaxa. Till följd härav och då föreningen är att anse såsom ett kemiskt-tekniskt preparat, hänföres den nu till tulltaxerubrik 1259: Kemiskt-tekniska preparat, ej särskilt nämnda, med tull av 15 procent av värdet.

Cyanväte användes huvudsakligen för utrotande av ohyra och annan dylik bostadsdesinfektion. Om man bortser från de senaste åren, har varan ej varit föremål för införsel, enär den framställts på desinfektionsplatsen i omedelbart samband med användningen genom att låta svavelsyra inverka på cyannatrium eller cyankalium.

Under senare åren har man emellertid i stigande omfattning börjat använda i fabriker färdigställt cyanväte, vilket förts i handeln absorberat i lämpligt ämne i fast form, ofta därjämte med tillsats av en mindre halt varnande ämnen (tårgas eller dylikt).

För den inhemska industrien torde nu gällande tull å cyanväte sakna betydelse, enär någon inhemsk industriell tillverkning i Sverige av cyanväte icke förekommer. I den mån tullfrihet å varan skulle inskränka bruket att genom inverkan av svavelsyra på cyannatrium eller cyankalium vid desinfektion frigöra cyanväte, skulle detta visserligen minska den inhemska efterfrågan på svavelsyra, som är en tullskyddad och i Sverige tillverkad produkt. Emellertid är användningen av svavelsyra för detta ändamål mycket obetydlig och torde icke ens uppgå till en procent av hela den inhemska tillverkningen av svavelsyra för avsalu.

Ämbetsverken anse därför, att cyanväte, sedan det numera blivit en handelsvara, bör upptagas i tulltaxan och, liksom cyankalium och cyannatrium, vara tullfritt. Med hänsyn till det allmänna intresset ur hygienisk synpunkt att icke försvåra tillgången till cyanvätepreparat, som fått vidsträckt användning för vissa slag av bostadsdesinfektion, synes tullfriheten böra omfatta alla sådana medel för desinfektion genom gasning eller rökning, i vilka den huvudsakligen verksamma beståndsdelen utgöres av kemiskt fritt cyanväte, även om detta ämne förekommer uppsuget i ett fast eller pulverformigt absorptionsmedel och är tillsatt med annat avdunstande ämne, som har till uppgift att dels underlätta huvudgiftets verkan på vissa skadliga organismer, dels genom lukt, tårretande effekt eller dylik tjäna såsom en varnande indikator på närvaro av cyanvätegas och därigenom minska risken vid användning av sagda farliga gift för här ifrågasatt ändamål.»

I anslutning härtill hava ämbetsverken föreslagit

dels att tulltaxerubrik 1155 måtte erhålla följande ändrade lydelse:

»Cyanväte (blåsyra), cyankalium och cyannatrium; ävensom blodlutsalt, gult eller rött (ferro- och ferricyankalium, ferro- och ferricyannatrium) ..... *fria.*»

dels att efter sagda rubrik i tulltaxan måtte införas följande anmärkning:

»Såsom cyanväte tullbehandlas även desinfektionsmedel, bestående av fritt cyanväte med tillsats av eller absorberat i andra ämnen.»

Departements-  
chefen.

I likhet med ämbetsverken anser jag mig böra förorda den ifrågasatta tullfriheten för cyanväte. Mot ämbetsverkens i sådant syfte avgivna förslag till ändring i tulltaxan har jag intet att erinra. Jag får alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen besluta,

att rubriken 1155 i den vid förordningen den 9 juni 1911 (nr 80) med

tulltaxa för inkommande varor fogade tulltaxa skall hava följande ändrade lydelse:

»Cyanväte (blåsyra), cyankalium och cyannatrium; ävensom blodlutsalt, gult eller rött (ferro- och ferricyankalium, ferro- och ferricyannatrium)..... *fria.*

*Anm.* Såsom cyanväte tullbehandlas även desinfektionsmedel, bestående av fritt cyanväte med tillsats av eller absorberat i andra ämnen.»

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bil. litt. vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

*Olga Gjörloff.*